

Teisipäev, 9. juuni 2015

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0218

ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2015. aasta järgseks perioodiks

Euroopa Parlamendi 9. juuni 2015. aasta resolutsioon ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia kohta 2015. aasta järgseks perioodiks (2014/2152(INI))

(2016/C 407/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 1949. aasta ÜRO inimkaubanduse ja kupeldamise keelustamise konventsiooni,
- võttes arvesse 15. septembril 1995. aastal neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid dokumente, mis võeti vastu ÜRO erakorralistel istungjärgudel „Peking + 5“ (2000), „Peking + 10“ (2005) ja „Peking + 15“ (2010), samuti „Peking + 20“ läbivaatamiskonverentsi lõppdokumenti,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 606/2013 tsiviilasjades määratud kaitsemeetmete vastastikuse tunnustamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1567/2003 arengumaade seksuaal- ja soojätkamishügieeni ning seonduvate õiguste alaseks poliitikaks ja meetmeteks antava abi kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ELT L 181, 29.6.2013, lk 4.

⁽²⁾ ELT L 224, 6.9.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.

Teisipäev, 9. juuni 2015

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/99/EL Euroopa lähenemiskeelu kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta direktiivi 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/18/EL, millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühenduse, Euroopa Käsitööga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkokkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (uuestisõnastamine) ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiivi 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (kümnes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega ⁽⁷⁾ ning sellega seotud Euroopa Liidu Kohtu 1. märtsi 2011. aasta otsust Test-Achats kohtuasjas (C-236/09) ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda tõkestamise ja sellega võitlemise konventsiooni (Istanbuli konventsioon),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogul 2011. aasta märtsis vastu võetud Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti (2011–2020) ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2010. aasta teatist „Kindel kohustus tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkus. Naiste harta“ (COM(2010)0078),
- võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2010. aasta teatist „Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Majanduskasvu ja tööhõive toetamine – Euroopa kõrgharidussüsteemide ajakohastamise tegevuskava“ (COM(2011)0567),
- võttes arvesse komisjoni talituste 16. septembri 2013. aasta töödokumenti „Soolise võrdõiguslikkuse strateegia (2010–2015) vahehindamine“ (SWD(2013)0339),
- võttes arvesse komisjoni talituste 8. märtsi 2010. aasta töödokumenti „ELi tegevuskava soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös (2010–2015)“ (SWD(2010)0265),

⁽¹⁾ ELT L 338, 21.12.2011, lk 2.

⁽²⁾ ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 180, 15.7.2010, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 68, 18.3.2010, lk 13.

⁽⁵⁾ ELT L 204, 26.7.2006, lk 23.

⁽⁶⁾ EÜT L 348, 28.11.1992, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 373, 21.12.2004, lk 37.

⁽⁸⁾ ELT C 130, 30.4.2011, lk 4.

⁽⁹⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järelduste lisa.

Teisipäev, 9. juuni 2015

- võttes arvesse tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijaküsimuste nõukogu 19.–20. juuni 2014. aasta kohtumise lõppjäreldusi,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi poliitikaosakonna C 2014. aastal avaldatud uurimust „Study on the Evaluation of the Strategy for Equality between Women and Men 2010-2015 as a contribution to achieve the goals of the Beijing Platform for Action“ (2010.–2015. aasta naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia hindamisuuring, aitamaks kaasa Pekingi tegevusprogrammi eesmärkide saavutamisele),
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aastal avaldatud aruannet „Naistevastane vägivald – üleeuroopaline uuring. Peamised tulemused“ (Violence against women – an EU-wide survey. Main results),
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta oktoobris avaldatud aruannet „Roma naiste diskrimineerimine ja nende elamistingimused 11 ELi liikmesriigis“ (Discrimination against and living conditions of Roma women in 11 EU Member States),
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta detsembris avaldatud aruannet „Transinimese elu ELis – ELi LGBT uuringuandmete võrdlev analüüs“ (Being Trans in the EU – Comparative analysis of the EU LGBT survey data),
- võttes arvesse oma 15. juuni 1995. aasta resolutsiooni ÜRO neljanda naiste maailmakonverentsi kohta: „Võrdsus, areng ja rahu“⁽¹⁾, 10. märtsi 2005. aasta resolutsiooni neljanda ülemaailmse naisteteemalise konverentsi järeelmeetmete kohta – tegevusplatvorm (Peking + 10)⁽²⁾, ja 25. veebruari 2010. aasta resolutsiooni „Peking + 15“ – ÜRO soolise võrdõiguslikkuse tegevusprogrammi kohta⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 10. veebruari 2010. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009⁽⁴⁾, 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2010⁽⁵⁾, 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2011⁽⁶⁾ ning 10. märtsi 2015. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2013⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni meeste ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamise kohta⁽⁸⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni sooliste stereotüüpide kaotamise kohta ELis⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni majanduslanguse ja finantskriisi sooliste aspektide kohta⁽¹⁰⁾ ja 12. märtsi 2013. aasta resolutsiooni majanduskriisi mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ning naiste õigustele⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ÜRO naiste olukorra komisjoni 57. istungjärgu ning igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivalda tõkestamise ja likvideerimise kohta⁽¹²⁾,
- võttes arvesse oma 24. mai 2012. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile meeste ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamise kohta⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ EÜT C 166, 3.7.1995, lk 92.

⁽²⁾ ELT C 320 E, 15.12.2005, lk 247.

⁽³⁾ ELT C 348 E, 21.12.2010, lk 11.

⁽⁴⁾ ELT C 341 E, 16.12.2010, lk 35.

⁽⁵⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 65.

⁽⁶⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 1.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0050.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0375.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0074.

⁽¹⁰⁾ ELT C 236 E, 12.8.2011, lk 79.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0073.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0045.

⁽¹³⁾ ELT C 264 E, 13.9.2013, lk 75.

Teisipäev, 9. juuni 2015

- võttes arvesse oma 20. novembri 2013 aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse soolise tasakaalu parandamist börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete seas ja sellega seotud meetmeid ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni soovitudestega komisjonile naistevastase vägivalla vastase võitluse kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2014. aasta majanduskasvu analüüsi kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A8-0163/2015),
- A. arvestades, et õigus võrdsele kohtlemisele on Euroopa Liidu aluslepingutes tunnustatud määrava tähtsusega põhiõigus, mis on Euroopa ühiskonnas sügavalt juurdunud ja ühiskonna edasiarenemiseks hädavajalik ning peab võrdselt kehtima nii seadustes, kohtupraktikas kui ka tegelikus elus;
- B. arvestades, et EL on aegade jooksul astunud olulisi samme naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse tugevdamiseks, kuid viimasel aastakümnel on soolise võrdõiguslikkuse poliitikameetmed ja reformid ELis aeglustunud; arvestades, et komisjoni eelmine strateegia oli liiga nõrk ja selle alusel ei võetud soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks piisavalt meetmeid; arvestades, et uus strateegia peab andma naiste õiguste tugevdamisele ja soolise võrdõiguslikkuse edendamisele uut hoogu ja tooma kaasa konkreetseid meetmeid;
- C. arvestades, et komisjoni eelmise strateegiaga saavutati küll mõned seatud eesmärgid, kuid mitte täielikku soolist võrdõiguslikkust, seal puudusid sageli tõendid diskrimineerimise eri vormide koosmõju kohta, täpsed eesmärgid ja tõhusad hindamismeetmed ning soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist rakendatakse siiski vaid piiratud määral;
- D. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on ELi aluslepingutes ja põhiõiguste hartas tunnustatud põhiväärtus ning et EL on võtnud endale ülesandeks lõimida see kõikidesse oma tegevusvaldkondadesse; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on strateegilise eesmärgina ülitähtis ELi üldeesmärkide, näiteks strateegias „Euroopa 2020“ kavandatud tööhõive määra saavutamiseks, ning oluline majanduslik väärtus õiglase ja kaasava majanduskasvu edendamiseks; arvestades, et tööalase ebavõrdsuse kaotamine ei ole eesmärk ainult võrdse kohtlemise seisukohast, vaid on oluline ka tõhusa ja ladusalt toimiva tööturu jaoks;
- E. arvestades, et romade ja ülejäänud ühiskonna vahel on hariduses, tööhõives, tervishoius ja diskrimineerimises jätkuvalt suur lõhe ning et roma naiste olukord ELis on veelgi raskem mitmekordse diskrimineerimise tõttu (rahvuse ja soo alusel);
- F. arvestades, et Euroopa majanduslikku ja poliitilist positsiooni saab parandada ning demograafiliste muutuste tagajärge peatada ainult siis, kui kasutatakse kõigi naiste ja meeste andeid ja potentsiaali;
- G. arvestades, et me ei saa minna edasi oma aja ära elanud ja keskkonda mitesäästvate majandusmudelitega, mis jagavad ameteid vanamoodsalt soo alusel, sest nüüdseks on naised tööturule integreerunud; arvestades, et on vaja uut, sotsiaalselt jätkusuutlikku mudelit, mis põhineks teadmistel ja innovatsioonil ning kaasaks tootmisesse kõik naiste anded, seades sealhulgas kahtluse alla mõned tööstuse normid ja tegurid, mis on suunanud naisi ja mehi valima erinevaid elukutseid; see mudel peaks võrdsustama naiste ja meeste vastutuse avalikus ja eraelus ning seadma mõlemast soost töötajate isikliku ja tööelu tasakaalu;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0488.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0126.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0128.

Teisipäev, 9. juuni 2015

- H. arvestades, et naiste ja meeste võrdse osalemise tagamiseks tööturul, hariduses ja koolituses on hädavajalik pakkuda mõistliku hinnaga ja kvaliteetseid lastehoiuteenuseid, tugiteenuseid eakate ja teiste ülalpeetavate eest hoolitsemiseks;
- I. arvestades, et Pekingi tegevusprogramm saab käesoleval aastal 20-aastaseks ning selle eesmärgid ja rakendamine on aktuaalsemad kui kunagi varem;
- J. arvestades, et naistevastane vägivald – nii füüsiline, seksuaalne kui ka psühholoogiline – on meeste ja naiste võrdõiguslikkuse suurimaks takistuseks ning see on ka kõige levinum inimõiguste rikkumine, mis on laialt levinud kõikidel ühiskonna tasanditel, olles samas kuriteoliik, millest kõige vähem teatatakse; arvestades, et ehkki selle vastu võetakse meetmeid, selgus Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aasta mais läbi viidud uuringust, et 55 % naistest on kogenud elu jooksul ühte või mitut liiki seksuaalset ahistamist ning 33 % naistest on kogenud alates 15. eluaastast füüsilist ja/või seksuaalset vägivalda; arvestades, et ainult vägivallavaba elu võimaldab ühiskonnas täielikult osaleda ning naistevastase vägivalla vastu võitlemiseks tuleb võtta jõulisi meetmeid;
- K. arvestades, et prostitutsioonile sundimine on vägivald, mis puudutab peamiselt kõige kaitsetumaid naisi, on enamasti seotud organiseeritud kuritegelike võrgustikega ja inimkaubandusega ning takistab naiste ja meeste võrdõiguslikkust;
- L. arvestades, et naised surutakse traditsiooniliste struktuuride ja maksutakistuste tõttu teisejärgulise palgasaaja staatusesse, mis väljendub tööturu vertikaalses ja horisontaalses segregatsioonis, katkendlikus tööstaažis ja soolises palgalõhes, ning arvestades, et naised teevad oluliselt sagedamini tasustamata töid, hoiavad lapsi, hooldavad eakaid ja teisi ülalpeetavaid ja teevad kodutöid, mistõttu neile jääb vähem aega tegeleda tasustatud tööga, mis omakorda toob kaasa oluliselt väiksema pensioni, mistõttu tuleb pere- ja tööelu ühitamist, ka strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkide saavutamiseks, toetada edaspidi konkreetsete meetmetega, kusjuures kaasata tuleb eelkõige rohkem mehi;
- M. arvestades, et naiste tööhõive määr on 63 %, kuid täistööajale taandatuna 53,5 %⁽¹⁾; arvestades, et sooline palgalõhe on keskmiselt 16,4 % ja sooline pensionilõhe 39 %; arvestades, et naiste osalemine tööturul ei tähenda alati mõjukust, kuna kõrgemad ametikohad, kus otsuseid langetatakse, on enamasti meeste käes, see aga tähendab, et naiste mõjuvõim on piiratud ja otsuste langetamisel napib demokraatiat, arvestades, et naised moodustavad poole elanikkonnast; arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse edendamine tähendab enamat kui soolise diskrimineerimise keelustamine ning et positiivsed toetusmeetmed on osutunud väga oluliseks naiste integreerimisel tööturule, poliitiliste ja majandusotsuste langetamisse ning ühiskonda tervikuna; arvestades, et naiste võimupositsioonidelt ja otsuste langetamisest kõrvale jätmine vähendab nende võimet mõjutada nii oma arengut ja emantsipatsiooni kui ka ühiskonna arengut;
- N. arvestades, et sookvoodid ja sooliselt koosseisult võrdsed nimekirjad poliitiliste otsuste tegemisel on osutunud kõige tõhusamaks vahendiks võitluses diskrimineerimise ja soolise tasakaalustamatuse vastu võimu tasandil ning demokraatliku esindatuse täiustamisel poliitilisi otsuseid tegevates organites;
- O. arvestades, et ebapiisav poliitika töö- ja eraelu tasakaalu edendamiseks, paindliku tööaja vähene propageerimine, eriti meeste seas, ning vanema- ja isaduspuhkuse vähene kasutamine takistavad oluliselt naiste majanduslikku iseseisvust ning perekondlike ja koduste kohustuste võrdset jagamist;
- P. arvestades, et Euroopas elab vaesuses ebaproportsionaalselt palju naisi, nende seas eelkõige üksikemad, puuetega naised, noored ja vanad naised, sisserännanud ja rahvusvähemustesse kuuluvad naised, keda kõiki ähvardab vaesus ja sotsiaalne tõrjutus, ning et seda olukorda teravdab veelgi majanduskriis ja kokkuhoiumeetmed, mida ei tohiks kasutada ettekäändena vähendada tööd võrdsuse nimel, samuti töökohtade ebakindlus, osajaga töö, madalad palgad ja

⁽¹⁾ Euroopa Komisjoni aruanne naiste ja meeste võrdõiguslikkuse valdkonnas tehtud edusammude kohta 2012. aastal (SWD(2013) 0171), lk 8.

Teisipäev, 9. juuni 2015

pensionid, põhiliste sotsiaal- ja tervishoiuteenuste raske kättesaadavus ning asjaolu, et töökohti on kaotatud eelkõige avalikus sektoris ja hooldusteenuste valdkonnas, mis muudab soolise perspektiivi veelgi tähtsamaks;

- Q. arvestades, et maapiirkondade naised on suuremal määral mitmekordse diskrimineerimise ja sooliste stereotüüpide ohvrid kui linnapiirkondade naised; arvestades samuti, et nende naiste tööhõivemäär on madalam kui linnades elavatel naistel; arvestades, et maapiirkondi mõjutab kvaliteetse töö saamise võimaluste puudumine; arvestades veel, et suur osa naisi ei tööta kunagi ametlikul tööturul ning ei ole seetõttu registreeritud töötutena ega lähe arvesse töötusestatistikas, mis tekitab spetsiifilisi finants- ja õigusprobleeme seoses õigusega rasedus- ja sünnituspuhkusele ja haiguspuhkusele, pensioniõiguste saamisele ja sotsiaalkindlustuse kattele, ning ka probleeme lahutuse korral;
- R. arvestades, et traditsioonilised soorollid ja stereotüübid mõjutavad ikka veel suurel määral tööde jaotust kodus, hariduses, ametialases karjääris, töökohtades ja ühiskonnas tervikuna;
- S. arvestades, et stereotüüpsetel soorollidel ja traditsioonilistel struktuuridel on negatiivne mõju tervisele ning et üldine juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele ja sellega seotud õigustele on põhilised inimõigused, mida ei tohiks seepärast kunagi piirata; arvestades, et õigus otsustada oma keha üle ja õigus enesemääratlusele on üldise võrdõiguslikkuse põhiline eeltingimus;
- T. arvestades, et igal kuuendal paaril maailmas on viljakusega mingil moel probleeme; arvestades, et komisjon peaks tellima uue võrdleva analüüsi kunstliku viljastamise kohta ELis, kuna 2008. aasta uuring (SANCO/2008/C6/051), mis näitas suurt ebavõrdsust juurdepääsul viljakusravile, on nüüdseks aegunud;
- U. arvestades, et mõned haridusasutused kasutavad siiani soolist segregatsiooni ning õppematerjalid sisaldavad sageli stereotüüpe, mis aitavad kinnistada poiste ja tüdrukute erinevaid rolle, mõjutades sellega negatiivselt nende valikuid; arvestades, et neid rollimudeleid kinnitab veelgi naiste kujutamine meedias, internetis kättesaadavates materjalides ja reklaamides;
- V. arvestades, et transinimesed kogu ELis kogevad oma soolise identiteedi või sooväljenduse tõttu sageli diskrimineerimist, ahistamist ja vägivalda;
- W. arvestades, et EL peab olema soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste osas eeskujuks ning see peaks olema välistegevuses põhiküsimus; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus, võitlus soolise vägivalda vastu ja naiste mõjuvõimu suurendamine on rahvusvaheliste arengueesmärkide saavutamiseks ja ELi edukaks välispoliitikaks, arengukoostööks ja rahvusvahelise kaubanduse poliitikaks hädavajalikud; arvestades, et naised ei ole üksnes energia- ja keskkonnaprobleemide ning kliimamuutuse tagajärgede ees kaitsesumad, vaid on ka aktiivsed osalised kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise strateegiates ning õiglase ja jätkusuutliku majanduskasvu edasiviiv jõud;
- X. arvestades, et institutsioonilised mehhanismid on soolise võrdõiguslikkuse teostamiseks vajalik alus; arvestades, et soolist võrdõiguslikkust tuleb pidada ELi ja liikmesriikide kõikide poliitikavaldkondade oluliseks valdkonnaüleseks aspektiks, samamoodi ka soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist, sooteadlikku eelarvestamist ja soolise mõju hindamist;
- Y. arvestades, et soopõhiste andmete arvestamine on edu saavutamiseks ja tulemuste tõhusaks hindamiseks hädavajalik;
- Z. arvestades, et viimastel aastatel on mitmes liikmesriigis kogunud populaarsust soolise võrdõiguslikkuse vastane liikumine, püüded tugevdada traditsioonilisi soorolle ja soolise võrdõiguslikkuse saavutuste kummutamine;

Teisipäev, 9. juuni 2015

AA. arvestades, et tänastest probleemidest ja saadud kogemustest nähtub, et eri valdkondi ühendava ühtse poliitika puudumise tõttu on soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi olnud raske saavutada ning et on vaja piisavaid vahendeid ja paremat koordineerimist naiste õiguste levitamiseks ja edendamiseks, võttes arvesse erinevaid olusid;

Üldised soovitusused

1. palub, et komisjon koostaks ja võtaks vastu uue eraldiseisva Euroopa naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse strateegia, mis oleks suunatud võrdsete võimaluste loomisele ja lähtuks eelmise strateegia prioriteetsetest valdkondadest, seades eesmärgiks kaotada naiste igasugune diskrimineerimine tööturul seoses töötasu, pensioni, otsuste langetamise, kaupadele ja teenustele juurdepääsu, pere- ja tööelu ühitamise ning igasuguse naiste- ja tütarlastevastase vägivallega, samuti kaotada sooga seotud diskrimineerivad struktuurid ja tavad; rõhutab, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse uues strateegias tuleb võtta hoolikalt arvesse diskrimineerimise arvukaid ja kattuvaid vorme, millele on osutatud põhiõiguste harta artiklis 21 ning mis saavad alguse samadest põhjustest, kuid mõjutavad naisi erinevalt, ning töötada välja konkreetsed meetmed naiste eri rühmade õiguste tugevdamiseks, sh puuetega naiste, sisserännanute ja rahvusvähemuste, roma naiste, eakate naiste, üksikemade ja LGBTI naiste;

2. palub, et komisjon töötaks laiema diskrimineerimisvastase strateegia ning eraldi LGBTI tegevuskava raames välja ka meetmed kõikide naiste diskrimineerimise kaotamiseks; nõuab seepärast tungival, et nõukogu jõuaks võimalikult kiiresti ühisele seisukohale ettepaneku osas võtta vastu nõukogu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest, soost või seksuaalsest sättumusest; nimetatud dokument on olnud blokeeritud alates selle vastuvõtmisest Euroopa Parlamendis 2009. aasta aprillis;

3. avaldab kahetsust, et soolise võrdõiguslikkuse strateegias 2010–2015 ei käsitleta eraldi puude teemat, vaatamata tõsiasjale, et puuetega naised on sageli ebasoodsamas olukorras kui puuetega mehed ning neid varitseb suurem vaesus ja sotsiaalse tõrjutuse oht; palub seepärast komisjonil tegeleda puuetega naiste vajaduste teemaga, et tagada nende suurem osalemine tööturul; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et Euroopa puuetega inimeste strateegia 2010–2020 ei sisalda integreeritud soolist perspektiivi ega eraldi peatüki puute kohta läbi soolise prisma;

4. kutsub komisjoni üles kaasama strateegia arendamisse ja pidevasse hindamisse struktureeritud kodanikuühiskonda ja sotsiaalpartnereid;

5. kutsub liikmesriike üles tugevdama kollektiivläbirääkimisi ja nõudma kollektiivläbirääkimiste täieliku teostamise õiguse järgimist era- ja avalikus sektoris asendamatu vahendina töösuhete reguleerimise, palgaga seotud diskrimineerimise vastu võitlemise ja võrdõiguslikkuse edendamise valdkonnas;

6. palub, et hinnates direktiivi 2004/113/EÜ (meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega) rakendamist, võtaks komisjon arvesse diskrimineerimisjuhtumeid;

7. palub, et komisjon selgitaks, missugusena ta näeb ELi rolli maailmas ja töös liikmesriikidega, sh nende pädevate asutustega, soolise võrdõiguslikkuse edendamisel nii liidus kui ka väljaspool, ja järgiks neid eesmärgi nii soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kaudu kõigis valdkondades kui ka üksikute eesmärgipäraste ja konkreetsete meetmete kaudu; rõhutab, et sooline perspektiiv ja võitlus soolise vägivalga vastu tuleb integreerida ELi välispoliitikasse, arengukoostöö ja rahvusvahelise kaubanduse poliitikasse ning kindlustada selleks vajalikud rahalised vahendid ja personal;

8. väljendab veel kord kahetsust selle üle, et strateegias „Euroopa 2020“ ei arvestatud piisavalt soolist perspektiivi ning kutsub seepärast komisjoni ja nõukogu üles tagama, et soolist võrdõiguslikkust arvestataks kõikides selle strateegia programmides, meetmetes ja algatustes, ning lisama sellesse strateegiasse meeste ja naiste võrdõiguslikkuse jaoks eraldi sammu, vaatama tulevase strateegia eesmärgi Euroopa poolaasta ühe aspektina ning lisama soolise võrdõiguslikkuse mõõdet riigipõhistesse soovitusesse ja iga-aastasesse majanduskasvu analüüsi;

Teisipäev, 9. juuni 2015

9. palub, et komisjon ja liikmesriigid koguksid, analüüsiks ja avaldaksid usaldusväärseid soopõhiselt eristatud statistilisi andmeid ja soolise võrdõiguslikkuse näitajaid kõikides poliitikavaldkondades ja kõikidel valitsemistasanditel, tuginedes Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti tööle, et oleks võimalik analüüsida ELi ja liikmesriikide soolise võrdõiguslikkuse strateegiate olemust ja kohaldamist, neid strateegiaid uuendada ja hinnata sooküsimuste arvestamist kõikides asjakohastes riiklikes ja liidu poliitikavaldkondades ning võimaluse korral eristada neid andmeid veelgi, lähtuvalt rassist või etnilisest kuuluvusest, religioonist või uskumustest ja puuetest, võimaldamaks valdkonnaülest analüüsi kõikides poliitikavaldkondades, dokumenteerides niiviisi teatud naiste rühmade mitmekordse diskrimineerimise; julgustab komisjoni ja liikmesriike algatama liikmesriikide poliitika soolise mõju hindamisi, eriti töö- ja pensionireformide esildamisel;

10. kutsub komisjoni üles koostama strateegia konkreetse tegevuskava vormis, näidates selgelt ära vastutavad sidusrühmad, kusjuures see peab arvestama eelkõige spetsiifilisi algatusi järgmistes valdkondades: naistevastane vägivald, töö ja aeg, kõrgetel ametikohtadel ja otsuste tegemises osalevad naised, rahalised vahendid, tervis, teadmised, haridus ja meedia, maailm laiemalt ning institutsioonilised mehhanismid ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine; rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse õigusraamistiku tugevdamiseks on vaja õiguslikke sisendeid, kui see on asjakohane, ning seejuures tuleb täielikult järgida ELi pädevusi;

Naistevastane vägivald ja sooline vägivald

11. palub veel kord – nagu juba oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsioonis, mis sisaldas soovitusi naiste vastu suunatud vägivaldaga võitlemiseks – , et komisjon esitaks õigusakti, mis tagaks nii tervikliku süsteemi statistiliste andmete kogumiseks kui ka liikmesriikide jõulisema lähenemisviisi igasuguse naiste ja tütarlaste vastase vägivaldaga ning soolise vägivaldaga ennetamiseks ja jälgimiseks, samuti lihtsa juurdepääsu õiguskaitsele;

12. palub, et komisjon lisaks uude strateegiasse soolise vägivaldaga määratluse kooskõlas direktiivi 2012/29/EL sätetega ning esitaks võimalikult kiiresti laiaulatusliku strateegia naiste- ja tütarlastevastase vägivaldaga ning soolise vägivaldaga kohta, mis sisaldaks ka siduvat õigusakti; palub nõukogul kohaldada „sillaklauslit“ ja võtta vastu ühehäälneline otsus, mis määratleks soolise vägivaldaga ühena Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 osutatud kuriteovaldkondadest;

13. kutsub komisjoni üles hindama võimalust, et EL ühineks Istanbuli konventsiooniga, ja algatama võimalikult kiiresti vastav menetlus, samuti julgustama uues strateegias liikmesriike Istanbuli konventsiooni ratifitseerima ning võitlema aktiivselt naiste- ja tütarlastevastase vägivaldaga vastu; kutsub liikmesriike üles Istanbuli konventsioon võimalikult kiiresti allkirjastama ja ratifitseerima;

14. kutsub komisjoni veel kord üles nimetama 2016. aasta naiste ja tütarlaste vägivaldse kohtlemise vastu võitlemise Euroopa aastaks, mil tuleks seada prioriteediks ulatuslike ja tõhusate strateegiate edendamine, et naiste- ja tütarlastevastast vägivalda oluliselt vähendada;

15. kutsub ELi üles toetama liikmesriike kampaaniate ja strateegiate korraldamisel naiste igapäevase avaliku ahistamise vastu ning parimate tavade edastamisel teistele liikmesriikidele;

16. peab tungivalt vajalikuks kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuete direktiivi, tsiviilasjades kohaldatavate kaitsemeetmete vastastikuse tunnustamise määruse ja Euroopa lähenemiskeelu direktiivi ülevõtmise ja rakendamise täiendavat järelevalvet kuni 2015. aastani ja pärast seda;

17. kutsub komisjoni üles lisama strateegiasse nn täisleppimatusekampaaniad ning toetama liikmesriike ühiskonna teadlikkuse suurendamisel naistevastase vägivaldaga probleemist ning edendama iga-aastaseid kampaaniaid, et tõsta teadlikkust vägivaldaga ja väärkohtlemise põhjustest, õiguskaitse võimalustest ja ohvrite toetamisest; rõhutab, kui tähtis on kaasata naistevastase vägivaldaga vastu võitlemisse kogu ühiskond, eelkõige mehed ja täpsemalt poisid; ootab komisjonilt ka järelemeetmeid algatustele naiste suguelundite moonutamise vastu;

Teisipäev, 9. juuni 2015

18. rõhutab, et naistevastase vägivalda ja karistamatuse vastu tõhusalt võitlemiseks on vaja muuta suhtumist naistesse ja tütarlastesse ühiskonnas, kus naised kujutatakse liiga sageli teisejärgulises rollis ning nendevastast vägivalda liiga sageli sallitakse või peetakse vähetähtsaks; palub, et komisjon toetaks liikmesriikide tegevust mitmel kujul esineva vägivalda ennetamisel, selle vastu võitlemisel ja selle põhjuste kaotamisel, samuti väärkoheldud naiste kaitsmisel, ning võtaks vastu konkreetsed meetmed eri aspektide jaoks, sh suurendaks toetust naiste varjupaikadele ja organisatsioonidele, kes toetavad soolise vägivalda ohvriks langenud naisi, samuti võtaks meetmeid, et võidelda sooliste stereotüüpide ja diskrimineerivate sotsiaal-kultuuriliste suhtumiste vastu juba varasest east alates, ning karistada süütegude toimepanijaid;

19. märgib, et vaesuse feminiseerumine võib suurendada naistega kaubitsemist, seksuaalset eksploateerimist ja sundprostitutsiooni, mis suurendab veelgi naiste rahalist sõltumist; palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida põhjuseid, miks naised prostituutideks satuvad, ning võimalusi vähendada nõudlust; rõhutab, kui olulised on programmid prostitutsiooniga tegelemisest loobumiseks;

20. rõhutab, kui tähtis on füüsilise, seksuaalse või psühholoogilise vägivalda ohvriks langenud naisi toetavaid kvalifitseeritud töötajaid süstemaatiliselt koolitada; on seisukohal, et selline koolitus on äärmiselt vajalik esma- ja teise tasandi tervishoiuteenuste osutajate jaoks, sealhulgas sotsiaalsed hädaabi- ja meditsiiniteenused, kodanikukaitse ja politseiteenused;

21. kutsub liikmesriike üles rakendama täielikult direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust, ning palub komisjonil hinnata ja jälgida rakendamist ja teha kindlaks liikmesriikide parimad tavad, et neid jagada ja võtta arvesse uue inimkaubanduse vastase strateegia koostamisel, kui praegune strateegia 2016. aastal aegub; uus strateegia peaks hõlmama ka soolist perspektiivi ja seadma esikohale inimkaubanduse ohvrite õigused, erilise tähelepanuga inimkaubandusele seksuaalse eksploateerimise eesmärgil ja uutele inimkaubanduse meetoditele, mis tekivad seetõttu, et teised, tavapärasemad meetodid muudetakse võimatuks, samuti peaks see tagama, et liikmesriikide poliitikavaldkonnad, eelarved ja tulemused strateegia väljatöötamisel oleks läbipaistvad ja kättesaadavad;

22. palub, et komisjon aitaks liikmesriikidel tagada, et jälitamisohvrid saaksid liikmesriikide vahel liikudes kasutada kaitset, mida pakuvad kehtivad meetmed, nagu Euroopa lähenemiskeeld, tsiviilasjades kohaldatavate kaitsemeetmete vastastikuse tunnustamise määrus ja Euroopa lähenemiskeelu direktiiv; samuti palub ta kaaluda edasisi meetmeid jälitamisohvrite kaitseks, arvestades, et 18 % üle 15-aastastest naistest Euroopas on sattunud jälitamisohvriks ning iga viies ohver on öelnud, et jälitamine kestis kaks aastat või kauem⁽¹⁾;

23. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriikide pädevaid asutusi oma soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavade koostamisel ja pöörama erilist tähelepanu naiste- ja tütarlastevastase vägivalda uutele vormidele, näiteks küberahistamisele ja küberjälitamisele⁽²⁾, ning tegelema pideva hindamisega; rõhutab sellega seoses ka kodanikuühiskonnaga tiheda koostöö olulisust, et probleemkohti varem ära tunda ja nendega tõhusamalt võidelda;

24. palub komisjonil tagada, et liikmesriigid tunnustaksid täielikult isiku eelistatud sugu ja võimaldaksid sealhulgas muuta eesnime, isikukoodi ja muid isikutunnistusel soole viitavaid andmeid;

25. palub veel kord, et komisjon asutaks võimalikult kiiresti Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi alluvuses Euroopa naistevastase vägivalda vaatluskeskuse, mida juhataks ELi koordinaator naiste- ja tütarlastevastase vägivalda küsimuses;

⁽¹⁾ Naistevastane vägivald: ELi ülene uurimus. Peamised tulemused – Põhiõiguste Ameti aruanne, lk 83–84 ja 92–93.

⁽²⁾ Naistevastane vägivald: ELi ülene uurimus. Peamised tulemused – Põhiõiguste Ameti aruanne, lk 87.

Teisipäev, 9. juuni 2015

Töö ja aeg

26. kutsub komisjoni üles pöörama uues strateegias erilist tähelepanu pere- ja tööelu ühitamise erinevatele võimalustele; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et läbirääkimised rasedus- ja sünnituspuhkuse direktiivi vastuvõtmiseks on takerdunud, ja kinnitab uuesti parlamendi piiramatut koostöövalmidust; kutsub liikmesriike seni üles tagama emadusega seotud õigusi, võtma meetmeid, et hoida ära rasedate ebaõiglast töölt vabastamist, ja kaitsma hoolduskohustusi täitvaid naisi ja mehi ebaõiglase töölt vabastamise eest;

27. juhib tähelepanu asjaolule, et vaatamata eraldatud ELi vahenditele on mõned liikmesriigid teinud eelarvekärpeid, millega vähendatakse lastehoiuteenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja kulusid, millel on negatiivsed tagajärjed pere- ja tööelu ühitamisele, mis mõjutab eelkõige naisi; kutsub komisjoni üles jälgima Barcelona eesmärkide elluviimist ja jätkama liikmesriikide toetamist kvaliteetsete ja taskukohaste ning sobivate hooldusaegadega lastehoiuteenuste loomisel ning töötama järgnevalt välja uued eesmärgid lastehoiu korralduse valdkonnas; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on suurendada lastele, vanuritele ja erihooldust vajavatele isikutele osutatavate taskukohaste õendus- ja hooldusteenuste, sealhulgas ülalpeetavate abistamise kättesaadavust, kvaliteeti ja juurdepääsetavust, ning tagada, et kõnealuste teenuste kättesaadavus ühildub nii naiste kui ka meeste täispikkade tööpäevadega; märgib, et päevahoiu- ja söimeteenuste võimaluste laiendamine sõltub mitte ainult vajalikust avaliku sektori poliitikast, vaid ka ettevõtjatele pakutavatest stiimulitest selliste lahenduste leidmiseks;

28. rõhutab paindlike töövormide tähtsust, et naised ja mehed saaksid pere- ja tööelu ühitada, tingimusel, et töötajatel on selleks valikuvabadus, ning teeb komisjonile ülesandeks koordineerida ja soodustada parimate tavade vahetust; rõhutab seoses sellega teadlikkuse suurendamise kampaaniate vajalikkust seoses majapidamistöode ning hooldus- ja õendusülesannete võrdse jaotamise, parema investeerimise hooldusteenuste infrastruktuuri, meeste kaasamise ergutamise ja vähemalt 10-päevase isapuhkuse juurutamise ning mõlemale vanemale võimaldava vanemapuhkuse kehtestamisega, mis hõlmaks eriti mõjusaid stiimuleid isadele, nagu vanemapuhkus, mida ei saa ühelt vanemalt teisele üle kanda; rõhutab, et võrdväärne vanemapuhkus toob kasu kõikidele perekonnaliikmetele ning võib olla stiimuliks vanemapuhkusega seotud diskrimineerimise vähendamiseks;

29. nõuab, et naiste hulgas suurema tööhõive määra edendamiseks võetaks vajalikke meetmeid, näiteks taskukohased hooldus- ja lapsehooldusteenused, piisavad emadus-, isadus- ja vanemapuhkuse süsteemid ning tööaja ja töökoha paindlikkus; rõhutab, kui tähtsad on head ja kindlad töötingimused, mis võimaldavad naistel ja meestel töö- ja eraelu ühitada, ning kutsub komisjoni üles kooskõlastama ja edendama tööõiguste tugevdamist, et saavutada suurem sooline võrdõiguslikkus; rõhutab, et parema tasakaalu saavutamine pere-, isikliku ja tööelu vahel on majanduse elavdamise, jätkusuutliku demograafia ning isikliku ja sotsiaalse heaolu tähtis element, ning märgib, et meeste ja naiste võrdne osalemine tööturul võib märkimisväärselt suurendada ELi majanduslikku potentsiaali ning kindlustada liidu õiglast ja kaasavat olemust; juhib tähelepanu sellele, et OECD prognooside kohaselt aitaks meeste ja naiste osalemise määra täielik ühtlustamine suurendada SKP-d elaniku kohta 12,4% 2030. aastaks; juhib tähelepanu, et kuigi osajätöö, mida teevad peamiselt naised, muudab pere- ja tööelu ühitamise lihtsamaks, on tõsiasi ka see, et see pakub väiksemaid karjäärivõimalusi, madalamat palka ja pensioneid, inimkapitali alakasutamist ning seeläbi ka väiksemat majanduskasvu ja heaolu;

30. rõhutab, kui tähtis on paluda Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudil koguda kvalifitseeritud, soospetsiifilisi andmeid hooldus- ja õendusülesannete ja majapidamistöode ning vaba aja jaotuse valdkonnas korrapärase hindamise eesmärgil;

31. soovib, et kuna perekonna koosseis ja määratlus aja jooksul muutub, tuleks peret ja tööd käsitlevad õigusaktid muuta ühe vanemaga peresid ning homo-, bi- ja transseksuaalsete ning transsooliste vanematega peresid silmas pidades kõikehõlmavamaks;

32. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada naiste häält sotsiaalses dialoogis ning naiste esindatust kõigi sektorite ametiühingutes;

Teisipäev, 9. juuni 2015

33. kutsub komisjoni üles strateegia osana julgustama liikmesriike ratifitseerima Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsiooni nr 189, et tugevdada Euroopa koduabiliste ja hooldajate õigusi;

34. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriikide pädevaid ametiasutusi töandjatele stiimulite loomisel, et muuta mitteametlik tööhõive ametlikuks; rõhutab deklareerimata töö suurt osakaalu, mis on eriti näha naiste ülekaaluga sektorites, näiteks töö kodumajapidamistes; kutsub liikmesriike üles võitlema naiste ebakindla ja deklareerimata tööga, mis aitab kaasa naiste palgastruktuuride täielikule reguleerimatusele ja põhjustab naiste suuremat vaesust, eeskätt hilisemal eluetapil, ning mõjutab negatiivselt naiste sotsiaalset turvalisust ning ELi SKP taset, ning tagama kõigile töötajatele asjakohase sotsiaalkaitse; nõuab deklareerimata töö paremaks ennetamiseks ja sellega võitlemiseks viivitamata Euroopa platvormi loomist;

35. rõhutab, et vaesuse feminiseerumine tuleneb mitmest tegurist, sealhulgas naiste karjääripausid, sooline palgalõhe (16,4%), pensionilõhe (39%), sooline ebavõrdsus karjääri edendamisel, asjaolu, et naised töötavad sageli ebastandardsete lepingute alusel (mittevabatahtlik osalise tööajaga töö ning ajutised või tööajata lepingud), füüsilistest isikust ettevõtjat abistava partneri sotsiaalkindlustuse puudumine ja üksikemade kodumajapidamiste vaesus; rõhutab, et vaesustaseme vähenemise 2020. aastaks 20 miljoni inimese võrra saab saavutada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisel põhineva vaesusevastase ja diskrimineerimisvastase poliitikaga, tegevusprogrammidega, milles pööratakse erilist tähelepanu ebasoodsas olukorras olevatele naistele ja mida toetavad naiste vaesuse vähendamisele suunatud meetmed, ning töötingimuste parandamisega madala sissetulekuga sektorites, kus töötab rohkem naisi kui mehi; toonitab, et mitmekordne diskrimineerimine, mida naised kogevad puude, rassilise ja etnilise päritolu, sotsiaal-majandusliku staatuse, sooidentiteedi ja muude tegurite tõttu, soodustab vaesuse feminiseerumist; rõhutab, et on oluline jälgida maksustamise ja tööajamudelite soolist mõju naistele ja peredele;

36. loodab, et komisjon võtab kõik võimalikud meetmed tagamaks, et kohaldatakse meeste ja naiste võrdset kohtlemist käsitlevate ELi direktiivide kõiki aspekte, sealhulgas kollektiivlepingute üle läbirääkivate sotsiaalpartnerite poolt, ning et komisjon julgustab sotsiaalpartnereid dialoogi pidama, et arutleda selliste küsimuste üle nagu palkade läbipaistvus, naiste osalise tööaja ja tähtajalise lepingu tingimused, ning soodustatakse naiste osalemist keskkonnahoidlikes ja innovaatilistes sektorites; rõhutab, et pensionid on nende saajate majandusliku sõltumatuse tähtis näitaja ja et pensionilõhed peegeldavad soopõhiste eelistustega tööturul läbitud karjääri kumuleerunud puudusi; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta asjakohaseid meetmeid, et vähendada soolise pensionilõhe erinevusi, mis on naiste ja meeste töötasu erinevuste otsene tagajärg, ning hinnata pensionisüsteemide mõju naistele, pöörates erilist tähelepanu osalise tööajaga ja ebatüüpilistele töölepingutele;

37. rõhutab, kui tähtis on suurendada teadlikkust ühisomandi käsitusest ELi tasandil, et tagada naiste õiguste täielik tunnustamine põllumajandussektoris; nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid aitaksid sellist strateegiat edendada, mis aitaks kaasa naistele töökohtade loomisele maapiirkondades, ning vaikimisi inimväärse pensioni tagamisele ELis ebakindlates oludes elavatele pensionil olevatele naistele, ning nõuab toetust poliitilistele jõupingutustele naiste rolli tugevdamiseks põllumajanduses ning nende nõuetekohaseks esindatuseks kõigis põllumajandussektori poliitilistes, majanduslikes ja sotsiaalfoorumites;

38. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta arvesse sotsiaal-majanduslikke takistusi, mida naised kogevad konkreetsetes tingimustes, näiteks maapiirkondades meeste ülekaaluga sektorites, vanemas eas, või mida kogevad puudega naised; rõhutab, et naised kogevad jätkuvalt suuremat töökohta ebakindlust kui mehed ning et töökohta ebakindlus on kriisi tagajärjel suurenenud, ning väljendab muret palgavaesuse all kannatavate naiste arvu ja osakaalu pärast; on seisukohal, et naiste aitamine tööturule naasmiseks vajab mitmemõõtmelisi poliitilisi lahendusi, mis hõlmavad elukestvat õpet ja tegevust, et võidelda ebakindla tööga ning edendada õigustega tagatud tööd ja diferentseeritud töökorralduse tavasid; palub komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada soolist aspekti kõigis töökohtade loomise kavades, luues kvaliteetseid töökohti kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni inimväärse töö tegevuskavaga;

Teisipäev, 9. juuni 2015

39. rõhutab, et ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime huvides on vaja kaotada lõhe naiste haridustaseme (60 % ülikoolilõpetanutest ELis on naised) ning nende tööturul osalemise ja positsiooni vahel; toonitab vajadust võidelda vertikaalse ja horisontaalse segregatsiooni kõikide aspektidega, kuna asjaomase segregatsiooni tõttu on naiste tööhõive piiratud teatud sektoritega ja nad on ettevõtete hierarhia kõrgematelt tasanditelt välja jäetud; rõhutab, et eeskätt mõne liikmesriigi avalikus sektoris rakendatavaid positiivseid meetmeid käsitlevad õigusaktid on aidanud parandada soolist võrdõiguslikkust madalaimal tasemel, kuid seda tuleks laiendada kõigile karjääri tasemetele;

Osalemise otsustusprotsessis ja naisettevõtlus

40. juhib tähelepanu, et kõige rohkem on naiste osakaal ettevõtete juhatustes suurenenud riikides, kes on juba vastu võtnud õigusaktid kohustuslike kvootide kohta, ning et liikmesriikides, kus kohustuslikke meetmeid ei ole rakendatud, on äriühingud vastuvõetava soolise tasakaaluni jõudmisest ikka veel kaugel; toonitab vajadust toetada läbipaistvaid menetlusi naiste nimetamiseks börsil noteeritud äriühingute tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete ametikohtadele; julgustab avalikku ja erasektorit kavandama vabatahtlikke skeeme, mille abil edendada naiste nimetamist juhtivatele ametikohtadele; kutsub komisjoni üles kaasama strateegiasse konkreetseid meetmeid seoses naiste ja meeste võrdse esindatusega juhtivatel ametikohtadel ning toetama nõukogu läbirääkimistel direktiivi vastuvõtmise üle, et naised ja mehed oleksid tegevjuhtkonda mittekuuluvate juhtorgani liikmete hulgas tasakaalustatult esindatud; palub nõukogul saavutada direktiivi eelnõu suhtes võimalikult kiiresti ühine seisukoht;

41. kutsub komisjoni üles looma liikmesriikidele stiimuleid, mis toovad kaasa naiste ja meeste tasakaalustatuma esindatuse kohalikes volikogudes, piirkondlikes ja riiklikes parlamentides ning Euroopa Parlamendis, ja rõhutab seejuures selliste sooliselt tasakaalustatud valimisinimekirjade tähtsust, kus igale ametikohale on esitatud nii mees- kui ka naissoost kandidaat; rõhutab kvootide tähtsust naiste osaluse suurendamisel poliitilises otsustusprotsessis; kutsub kõiki ELi institutsioone üles võtma sisemisi meetmeid, et suurendada võrdõiguslikkust oma otsustusorganites, esitades ELi kõrgetele ametikohtadele nii nais- kui ka meessoost kandidaadi; on veendunud, et sooline võrdõiguslikkus peaks olema komisjoni puhul nõue ja et voliniku ametissenimetamine soolise võrdõiguslikkuse alusel on edasise võrdõiguslikkuse alase töö tähtis näitaja;

42. juhib tähelepanu tasakaalustamatusele, mis eksisteerib meeste ja naiste osaluses poliitilises, valitsuse ja majanduslikus otsustusprotsessis, ning asjaolule, et naiste osaluse ees seisvad takistused põhinevad soopõhise diskrimineerimise ning äritegevuses, poliitikas ja ühiskonnas endiselt eksisteerivate stereotüüpsete hoiakute kombinatsioonil; juhib tähelepanu sellele, et naised moodustavad 60 % uutest diplomi saanutest, kuid nad on alaesindatud teatavates sektorites, näiteks teaduses ja uurimisvaldkonnas; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles teavitama naisi seda tüüpi haridusvõimalustest ning tagama naistele meestega võrdselt juurdepääsu vastavatele ametialadele ja nendel karjääri tegemisele; märgib, et naiste karjäärid toimuvad üldiselt tähelepanuväärse edasiminekuta; kutsub liikmesriike üles pakkuma julgustust ja toetust naistele eduka karjääri saavutamisel, sealhulgas positiivsete meetmete abil, nagu koostöövõrgustikud ja juhendamiskeskused, ning luues neile asjakohased tingimused ja tagades neile igas vanuses meestega võrdsed võimalused väljaõppes, edutamises, ümberõppes ja koolituses; rõhutab naiste ja meeste tööhõivealase võrdõiguslikkuse saavutamisele suunatud poliitika tähtsust, tunnistades kõrgetel ametikohtadel töötavate naiste võimalikku kaitsetust; rõhutab, et eelkõige komisjon peaks edendama poliitikat võitluseks ahistamisega töökohal⁽¹⁾;

43. rõhutab asjaolu, et naised moodustavad 52 % kogu Euroopa elanikkonnast, kuid nendest vaid kolmandik on ELis füüsilisest isikust ettevõtjad või alustavad ettevõtjad; rõhutab naisettevõtjatele ja teaduses töötavatele naistele mõeldud abiprogrammide tähtsust ning kutsub ELi üles neid programme konkreetsemalt toetama; kutsub komisjoni üles analüüsima ja töötama välja ettepanekuid naiste huvi äratamiseks ettevõtte loomise vastu; rõhutab, et potentsiaalseid naisettevõtjaid, teadlasi ja akadeemikuid tuleks teavitada toetusprogrammide ja rahastamisvõimalustest; ergutab liikmesriike edendama meetmeid ja tegevusi ettevõtjaks hakata otsustanud naiste abistamiseks ja nõustamiseks ning toetama naisettevõtlust, soodustama ja lihtsustama juurdepääsu rahastamisele ja muule toetusele ning vähendama bürokraatiat ja muid tõkkeid, mis

⁽¹⁾ Naistevastane vägivald: ELi ülene uurimus. Peamised tulemused – Põhiõiguste Ameti aruanne, lk 96.

Teisipäev, 9. juuni 2015

takistavad naistel ettevõtlusega alustada;

Rahalised vahendid

44. juhib taas kord tähelepanu asjaolule, et endiselt eksisteerib sooline palgalõhe, mis on viimastel aastatel väga vähe kahanenud; rõhutab, et soolise palgalõhe põhjuseks on naiste ebapiisav osalemine tööturul, vertikaalne ja horisontaalne segregatsioon ning asjaolu, et sektorites, kus naised on üleesindatud, on sageli palgad madalamad; kutsub komisjoni üles jälgima direktiivi 2006/54/EÜ rakendamist ning esitama konkreetseid meetmeid, mis võtavad arvesse nii õiguslikke kui ka muid struktuurilisi palgaerinevusi, et tagada palga läbipaistvus ja kohaldada sanktsioone, vähendades seeläbi soolist palgalõhet, ning esitama selle kohta igal aastal eduaruande; julgustab liikmesriike tunnustama uusima riigihangete direktiivi võimalusi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise poliitika edendamise ja tõhustamise vahendina ning kaaluma liikmesriikides kehtivate võrdset kohtlemist ja soolist võrdõiguslikkust käsitlevate õigusaktide alusel nõuete kehtestamist riigihankelepingute sõlmimise eeltingimusena, kui see on kohaldatav; palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida, kas riigihankelepingutesse sotsiaalklauslite lisamist saab kasutada sotsiaalse kaasamise poliitika edendamise võimaliku vahendina; tunnustab, et selle idee arendamisel tuleb järgida konkurentsi käsitlevaid ELi õigusakte;

45. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta oma eelarvepoliitika, sotsiaalkindlustuse ja avalike teenuste kujundamisel arvesse demograafilist arengut ning muutusi leibkondade suuruses ja koosseisus;

46. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike võitluses vaesusega, mis eelkõige mõjutab üksikemasid ning on kriisi tagajärjel veelgi suurenenud, tuues kaasa suurema sotsiaalse tõrjutuse;

47. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike struktuurifondide suuremal kasutamisel investeerimiseks riiklikusse lasteohoidu ja eakate hooldusesse, mis on põhistrateegia naiste osaluse suurendamiseks tööturul;

48. kordab üle, et direktiiv 2006/54/EÜ ei ole selle praeguses versioonis piisavalt tõhus selleks, et tegeleda soolise palgalõhe probleemiga ja saavutada soolise võrdõiguslikkuse eesmärk tööhõives ja tööturul; nõuab tungivalt, et komisjon selle direktiivi viivitamata läbi vaataks;

49. on seisukohal, et poliitika ja vahendid, mille eesmärk on võidelda noorte töötuse vastu, näiteks noortegarantii ja noorte tööhõive algatus, peavad vastama noorte konkreetsetele vajadustele, et võimaldada neil siseneda tööturule; märgib, et mittetöötavate ja mitteõppivate (NEET-noored) noorte naiste määr on meeste omast kõrgem; nõuab ühtlasi sooliselt eristatud andmete kogumist noorte töötuse valdkonnas, et saaks välja töötada kohandatud tõenditel põhinevat poliitikat;

50. kutsub komisjoni üles suunama nii 2014. aastal sõlmitud investeringupakett kui ka noortegarantii selgemini konkreetsele olukorrale ning tütarlaste ja naiste konkreetsetele vajadustele;

51. rõhutab, et on tähtis vahetada parima tava näiteid ja algatusi, et tulla toime naiste kvalifikatsiooni kaotuse suundumustega, arendada nende oskusi, või pakkuda neile koolitust, mis võimaldab neil pärast ainult laste ja teiste ülalpeetavate eest hoolitsemisele kulunud aega tööturule naasta; rõhutab ka diplomite ja kvalifikatsioonide tunnustamise suurendamise ja soodustamise tähtsust, et vältida kõrge kvalifikatsiooniga naiste oskuste alakasutamist, nagu juhtub sageli sisserännanud naistega;

Tervis

52. kutsub komisjoni üles toetama liikmesriike kvaliteetsete, geograafiliselt mõistlike ja hõlpsasti kättesaadavate seksuaal- ja reproduktiivtervise teenuste ning õiguste, turvalise ja seadustatud abordi ja rasestumisvastaste vahendite ning üldiste tervishoiuteenuste tagamisel;

Teisipäev, 9. juuni 2015

53. nõuab tungivalt, et komisjon lisaks oma järgmisse ELi tervisestrateegiasse seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvad õigused, et tagada naiste ja meeste võrdõiguslikkus ning täiendada riiklikke seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste strateegiaid;
54. juhib liikmesriikide tähelepanu vajadusele keskenduda suguhaiguste ennetamisele ja ennetamismeetoditele, samuti ennetusele ja teadusuuringutele, et parandada selliste haiguste varast avastamist nagu naiste vähkhaigused (rinna-, emakakaela- ja munasarjavähk) regulaarsete (günekoloogiliste) tervisekontrollide abil;
55. kordab oma üleskutset komisjonile ja Maaailma Terviseorganisatsioonile eemaldada soolise identiteedi häired vaimsete ja käitumishäirete nimekirjast rahvusvahelise haiguste klassifikatsiooni (RHK-11) 11. versiooni läbirääkimistes ning tagada mittepatologiseeriv ümberklassifitseerimine ning kindlustada, et soolist mitmekesisust lapsepõlves ei patoloogiseerita;
56. tunnistades seksuaal- ja reproduktiivõiguste tähtsust, kutsub komisjoni üles looma seksuaal- ja suhetealase hariduse parimaid tavasid kogu Euroopa noorte jaoks;
57. rõhutab, et komisjon peab teostama soolise võrdõiguslikkuse alase auditi, et tagada, et ELi tervishoiupoliitika ja ELi rahastatavad teadusuuringud võtaks järjest rohkem sihikule naiste tervisliku seisundi ja selle diagnoosimise;
58. rõhutab soospetsiifilisi haigussümptomeid ning tervist mõjutavaid soorolle ja stereotüüpe käsitlevate teadlikkuse suurendamise kampaaniate tähtsust ja kutsub komisjoni üles toetama rahaliselt sootundlikke uurimisprogramme;
59. kutsub komisjoni üles julgustama liikmesriike edendama viljakuse (meditsiinilist) toetamist ning lõpetama diskrimineerimise seoses juurdepääsuga viljakusravile ja kunstlikule viljastamisele; märgib sellega seoses ka seda, kui tähtis on toetada adopteerimist;
60. palub komisjonil ja liikmesriikidel tegutseda seksuaalhariduse programmide rakendamiseks koolides ning tagada noorte nõustamine ja juurdepääs rasestumisvastastele vahenditele;

Teadmised, haridus ja meedia

61. kutsub komisjoni üles looma liikmesriikides stiimulid pädeva hariduse andmiseks, et uurida meediasse kriitiliselt suhtudes lähemalt stereotüüpe ja struktuure, ning jagama parimate tavade näiteid, et kontrollida seni kasutatud õppematerjalides rollistereotüüpide esitusviise; kutsub komisjoni seoses sellega üles toetama teadlikkuse suurendamise programme, mis käsitlevad stereotüüpe, seksismi ja traditsioonilisi soorolle hariduse ja meedia valdkonnas ning viima läbi positiivsete nais- ja meessoost eeskujude alaseid kampaaniaid; rõhutab sellega seoses, et võitlus lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste kiusamisega ja nende suhtes levinud eelarvamustega peaks olema osa ELi jõupingutustest võitluses sooliste stereotüüpidega; rõhutab seejuures soolisest võrdõiguslikkusest lähtuva pedagoogika tähtsust õpetajatele, et nad oskaksid selgitada soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesise ühiskonna eeliseid;
62. kutsub liikmesriike ja eriti meediat reguleerivaid ametiasutusi üles pöörama nii kvantitatiivses kui ka kvalitatiivses mõttes tähelepanu naistele määratud kohale ning edendama stereotüüpe mittejärgivat tasakaalustatud kuvandit naiste väarikust, mitmesuguseid rolle ja identiteeti austaval viisil, ning tagama, et äriline audiovisuaalne meedia ei sisalda seksuaalset diskrimineerimist või naisi alandavaid kujutisi, pidades eelkõige silmas internetipõhist meediat, mis võtab sageli sihikule naised ja tüdrukud; rõhutab, et liikmesriigid peaksid ka suurendama naiste juurdepääsu töövoimalustele meedias, eriti otsustustasandi töökohtadele; palub komisjonil suurendada liikmesriikide teadlikkust vajadusest, et avalik ja legaalne meedia käitaks mitmekesisuse edendamisel eeskujuna; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pühendumale kindlamalt meedias levitatavate seksistlike stereotüüpide kaotamisele ning juhib tähelepanu olulistele meetmetele parlamendi 2013. aastal vastu võetud raportis sooliste stereotüüpide kaotamise kohta ELis;

Teisipäev, 9. juuni 2015

63. juhib tähelepanu otsustavale rollile, mida haridus ja mõjuvõimu suurendamine täidavad sooliste stereotüüpide vastases võitluses ning soopõhise diskrimineerimise lõpetamises, ning nii naistele kui ka ühiskonnale ja majandusele tervikuna positiivse mõju avaldamisel; rõhutab, et on väga tähtis anda neid väärtusi edasi koolides juba varajases east ning viia töökohtadel ja meedias läbi teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, milles rõhutatakse meeste rolli võrdõiguslikkuse edendamises, perekondlike kohustuste õiglasel jagamises ning era- ja tööelu ühitamises;

64. rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse järgimine peaks olema kõigi ELi finantseeritavate kultuuri-, haridus- ja teadusprogrammide üks kriteerium, ning palub komisjonil lisada teadusuuringud soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas programmi „Horisont 2020“;

65. teeb komisjonile ülesandeks teostada igapäevaelu uuring mõlema sugupoole kujutamise mõjudest avalikkuses, meedias ja haridusasutustes, keskendudes eriti kiusamisele koolides, vihkamist ohutavatele avaldustele ja soolisele vägivallele;

66. kutsub komisjoni üles toetama kampaaniaid ja algatusi, et edendada kodanike, eriti naiste ja naissoost siserändajate aktiivset osalemist ühiskondlikus elus;

Gloaalne perspektiiv

67. kutsub komisjoni üles hoolitsema selle eest, et Euroopa arengukoostöös järgitakse inimõigustel põhinevat lähenemisviisi, mis eriti rõhutab soolist võrdõiguslikkust, naiste harimist, võitlust kõigi naistevastase vägivalle vormidega ja laste töö kaotamist; õhutab, et üldine juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervise teenustele ja sellega seotud õigustele on üks põhilisi inimõigusi, ning rõhutab õigust saada vabatahtlik juurdepääs pereplaneerimisteenustele, sealhulgas ohutule ja seaduslikule abordiga seotud hooldusele, ning teabele ja selgitustööle, et vähendada emade ja imikute suremust ning kaotada kõik soopõhise vägivalle vormid, mis hõlmavad naiste suguelundite moonutamist, varajasi ja sundabielusid, soopõhist tapmist, sundsteriliseerimist ja abielusisesest vägistamist;

68. rõhutab, et on väga vajalik integreerida sooline perspektiiv kogu toiduohutuse alasesse programmitöösse, sest naised vastutavad Aafrikas 80 % põllumajanduse eest;

69. kutsub komisjoni üles astuma samme naabruspoliitikale ja arengukoostööle, kaubandussidemetele ja diplomaatilistele suhetele standardi kehtestamises, mis määratleb naiste õigused inimõigusena ja kohustab neid järgima ning on osa struktureeritud dialoogist kõigis ELi partnerlustes ja kahepoolsetes läbirääkimistes; rõhutab kõigi sidusrühmade, eelkõige naiste õiguste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahelise osaluspõhise koostöö tähtsust arengukoostöö raames; nõuab tungival, et komisjon tunnistaks, et tüdrukute seadmine ülemaailmse arengu esmatahtsaks küsimuseks loob raamistiku tüdrukute inimõiguste austamiseks, edendamiseks ja järgimiseks, ning kutsub üles seadma nn tüdrukute deklaratsiooni ja selle eesmärgid 2015. aasta järgse soolise võrdõiguslikkuse strateegia keskmesse; rõhutab, kui tähtis on viia läbi teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid kogukondades, kus pannakse toime soopõhiseid inimõiguste rikkumisi;

70. kutsub komisjoni üles toetama ÜRO Julgeolekunõukogu naiste, rahu ja julgeoleku teemalistel resolutsioonidel nr 1325 ja 1820 põhineva tegevuskava loomist liikmesriikide poolt; tuletab rahvusvahelisele kogukonnale meelde naiste ja tütarlaste vajalikke kaitsemeetmeid, eelkõige kaitset sõjas relvana kasutatava vägistamise ja sundprostitutsiooni eest; mõistab teravalt hukka naistevastase seksuaalvägivalle jätkuva kasutamise sõjarelvana; rõhutab, et tuleb teha palju enam rahvusvahelise õiguse austamise, konfliktides väärkoheldud naistele ja tütarlastele asjakohasele arstiabile ja psühholoogilisele toele juurdepääsu ning ohvrite kaitse tagamiseks;

71. rõhutab, et ELi ja selle liikmesriikide poolt humanitaarabi andmise suhtes ei tohiks kohaldada muude partneritest abiandjate nõudmisi piirangute seadmiseks vajalikule arstiabile, muu hulgas seoses relvakonfliktides vägistamise ohvriks langenud naiste ja tütarlaste ligipääsuga turvalisele abordile;

Teisipäev, 9. juuni 2015

72. rõhutab sootundliku varjupaiga- ja rändepoliitika, naiste suguelundite moonutamise ohu tõttu varjupaiga pakkumise ning vastavate suuniste väljatöötamise ja parima tava näidete koordineerimise tähtsust; rõhutab seejuures individuaalse riigis viibimise õiguse hädavajalikkust, sest vastasel juhul on tegemist võimu tasakaalustamatusega, pidades eelkõige silmas naissoost sisserändajate koduvägivalla juhtumeid; kutsub komisjoni üles hindama ja tegema kindlaks konkreetsed meetmed, millega saab tagada, et naissoost varjupaigataotlejate õigusi tugevdatakse ja austatakse täielikult kogu varjupaigamenetluse käigus;

73. kutsub komisjoni üles koguma soospetsiifilisi andmeid, et teha naiste kohta kliima-, keskkonna- ja energiapoliitika valdkonnas mõjuhindang;

74. juhib tähelepanu, et kuigi ELi osalusel toimuvatesse sõjaliste ja tsiviilkriiside ohjemissioonidesse on kaasatud sooküsimuste nõunikud, tuleb jätkuvalt suurendada kõigi otsustustasanditel operatsioonidesse ja missioonidesse kaasatud ning rahu- ja ülesehitamisprotsessi teemalistel läbirääkimistel osalevate naiste arvu; rõhutab, et iga missiooni suhtes tuleb kohaldada sihipärast tüdrukute ja naiste õiguste ning soolise võrdõiguslikkuse strateegiat; on ka seisukohal, et Euroopa välis teenistuse järgmisesse inimõiguste tegevuskavva tuleks lisada konkreetne soolise võrdõiguslikkuse peatükk; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on pidev ja intensiivne koostöö naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni ja Euroopa välis teenistuse vahel;

Institutsioonilised mehhanismid ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine

75. kutsub komisjoni üles toetama kõigil valitsemistasandil ja iga seadusandliku ettepaneku puhul soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise, sooteadliku eelarvestamise ja soolise mõju hindamise kasutamist ning tagama seeläbi soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas konkreetsete eesmärkide saavutamise; palub kontrollikojal kaasata sooline perspektiiv liidu eelarve täitmise hindamisse; palub liikmesriikidel samamoodi viia oma eelarvetesse sisse sooline mõõde, et analüüsida valitsuse programme ja poliitikat, nende mõju vahendite eraldamisele ning panust naiste ja meeste võrdõiguslikkusesse;

76. kutsub komisjoni lisaks üles edendama liikmesriikide, naiste õiguste organisatsioonide ja sotsiaalpartnerite koostööd;

77. rõhutab riiklike soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastaste organite piisava rahastamise tähtsust; kutsub seetõttu komisjoni üles tähelepanelikult jälgima riigisiseste kaebusi menetlevate organite tõhusust ning soolise võrdõiguslikkuse direktiivide rakendamise menetlusi; kutsub seoses sellega ka komisjoni üles toetama meeste ja naiste võrdõiguslikkust kohalikus elus käsitleva Euroopa harta rakendamist ning valitsusväliste organisatsioonide, eriti naiste organisatsioonide ja muude soolise võrdõiguslikkusega tegelevate organisatsioonide järjepidevust piisava ja prognoositava rahalise abiga; kutsub seejuures lisaks ka üles toetama edaspidi rahaliselt Daphne programmi ning selle nähtavuse hoidmist, selleks et võimaldada liikmesriikides kohapeal eelkõige naiste õigustega tegelevatel organisatsioonidel töötada naistevastase vägivalla vastu;

78. rõhutab komisjoni ja parlamendi koostöö olulisust ning teeb seepärast ettepaneku, et õigusküsimuste, tarbijate ja soolise võrdõiguslikkuse volinik esitaks naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonile suulises ja kirjalikus vormis iga-aastase eduaruande strateegias sätestatud eesmärkide kohta, esitades aruandes nii komisjoni kui ka liikmesriikide perspektiivi ning kasutades aruandes iga liikmesriigi konkreetses teabes lähtuvat riigipõhist lähenemisviisi;

79. kutsub komisjoni üles tegema parlamendi ja nõukoguga koostööd ning korraldama igal aastal soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste teemalise ELi tippkohtumise, et teha kindlaks tehtud edusammud ja võtta uusi kohustusi;

o

o o

80. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.